

VILNIAUS UNIVERSITETO MOKSLINIŲ TYRIMŲ INFRASTRUKTŪROS „ŽMOGAUS GEROVĖ IR RAIDA“ FILOSOFIJOS FAKULTETO ATVIROS PRIEIGOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

- 1.1. Vilniaus universiteto (toliau – VU) mokslinių tyrimų infrastruktūros (toliau – MTI) „Žmogaus gerovė ir raida“ (toliau – HUMRE) Filosofijos fakulteto (toliau – FsF) atviros prieigos (toliau – AP) aprašas (toliau – AP aprašas) apibrėžia prieigą prie HUMRE MTI FsF dalies materialinės mokslinių išteklių bazės bei paslaugų.
- 1.2. HUMRE (*angl. Human well-being and development*) – VU FsF ir Gamtos mokslų fakulteto (toliau – GMF) sukurta ir valdoma tinklinė MTI, kurios tikslas yra sudaryti sąlygas atlikti kokybiškus multidisciplininius žmogaus gerovės ir raidos tyrimus, užtikrinant prieigą prie mokslinių duomenų, įrangos, instrumentų bei mokslinių ir technologinių paslaugų studentams, tyrėjams, mokslininkams ir verslui kartu keliant mokslinės bendruomenės kompetencijas tyrimų srityje.
- 1.3. HUMRE MTI sudaro:
  - 1.3.1. a) multidisciplininių sveikatos, senėjimo ir išėjimo į pensiją mokslinių tyrimų bei prieigos prie tyrimų duomenų bazę (SHARE Lietuva projektas);
  - 1.3.2. b) materialinė mokslinių išteklių bazė – prieiga prie žmogaus gerovei ir raidai tyrinėti bei elgesiui ir funkcionalumui įvertinti skirtos socialinių ir biomedicinos mokslų srities įrangos ir priemonių (instrumentų, mokslinių tyrimų duomenų, žinių šaltinių ir pan.) – bei paslaugos. VU FsF materialinę mokslinių tyrimų išteklių bazę sudaro: 1) testų biblioteka; 2) mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos (MTEP) įranga bei 3) paslaugos.
- 1.4. HUMRE MTI FsF prieiga reglamentuojama šiuo prieigos aprašu, LR Švietimo ir mokslo ministerijos patvirtintu atviros prieigos reglamentu, VU Atviros prieigos centrų bendrosiomis veiklos taisyklėmis (toliau VU APC taisyklės), VU intelektinės nuosavybės valdymo nuostatais ir jos įgyvendinimo tvarka bei kitais teisės aktais reglamentuojančiais atvirą prieigą prie mokslinių išteklių.
- 1.5. HUMRE MTI FsF AP kainodaros principai, darbo laiko paskirstymo skaičiavimo taisyklės, įsipareigojimai dėl konfidencialumo ir intelektinės nuosavybės apsaugos tvarka remiasi VU APC taisyklėmis ir kitais galiojančiais teisės aktais.
- 1.6. HUMRE MTI FsF AP apraše vartojamos sąvokos:
  - 1.6.1. *Materialiniai mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos ištekliai* – visos mokslinių tyrimų infrastruktūros turimos tyrimo ir paslaugų teikimo priemonės (fiziologinių signalų registravimo sistemos, žmogaus elgesio stebėjimo sistemos, šių sistemų priedai, reagentai, vienkartiniai komponentai, kompiuteriai, programinė įranga, testai, specializuotos patalpos ir t. t.), išskyrus žmogiškuosius išteklius.
  - 1.6.2. *Testas* – tai standartizuotas instrumentas, sudarytas iš užduočių ar teiginių (klausimų) įvairioms individo, grupės ir organizacijos ypatybėms vertinti. Šiose taisyklėse sąvoka „testas“ interpretuojama plačiąja prasme, apimant ir klausimynus, skales, aprašus, projekcines technikas, metodikas. Taip pat šiose taisyklėse „testo“ sąvoka vartojama apimant visas instrumento sudedamąsias dalis, tokias kaip testo vadovas, stimulinė medžiaga, protokolai ir kt.
  - 1.6.3. *Testų biblioteka* – tai testų, naudojamų psichologinio, edukacinio, klinikinio ir kt. įvertinimo tikslais, biblioteka. Testai skirti studijų procesui (visų pakopų: bakalauro, magistrantūros, doktorantūros, taip pat ir pouniversitetinių studijų), moksliniams tyrimams ir kitoms paslaugoms.

II. HUMRE MTI FSF AP VARTOTOJŲ GRUPĖS

- 2.1. AP paslaugų vartotojai skirstomi į šias grupes:
  - 2.1.1. Vidaus vartotojai:
    - 2.1.1.1. VU Filosofijos fakulteto dėstytojai, mokslo darbuotojai, studentai ir pouniversitetinių studijų mokymų dalyviai;
    - 2.1.1.2. VU GMF dirbantys dėstytojai, mokslo darbuotojai, studentai ir pouniversitetinių studijų mokymų dalyviai;
    - 2.1.1.3. kituose VU padaliniuose dirbantys dėstytojai, mokslo darbuotojai, studentai ir pouniversitetinių studijų mokymų dalyviai;
  - 2.1.2. Išorės vartotojai:
    - 2.1.2.1. kitos mokslo ir studijų institucijos ir jų mokslininkai, tyrėjai, vykdančios mokslinius tyrimus;
    - 2.1.2.2. kitų mokslo ir studijų institucijų studentai, stažuotojai, siekiantys pasinaudoti AP paslaugomis mokymosi ir studijų tikslais;
    - 2.1.2.3. verslo subjektai, iš jų:
      - 2.1.2.3.1. mažiau nei prieš 12 mėnesių įsikūrusios mažos ir itin mažos įmonės;
      - 2.1.2.4. kiti juridiniai asmenys.

III. HUMRE MTI FSF AP ADMINISTRAVIMAS IR PRIEŽIŪRA

- 3.1. Klausimus, susijusius su HUMRE MTI FsF AP išteklių naudojimu ir teikiamomis paslaugomis, sprendžia FsF Dekano įsakymu sudaryta HUMRE MTI FsF AP valdymo grupė.
- 3.2. AP valdymo grupę sudaro po vieną FsF šakinių padalinių atstovą, kuris paskiriamas šakinio padalinio posėdžio nutarimu, studentų atstovas ir HUMRE MTI vadovas.
- 3.3. AP valdymo grupė sprendimus priima balsavimu, taikant paprastosios daugumos principą.
- 3.4. HUMRE MTI FsF AP paslaugų teikimo organizavimą ir išteklių priežiūrą užtikrina AP administratoriai. AP administratoriai priima užsakymus ir suteikia prieigą prie HUMRE MTI FsF AP išteklių vadovaudamiesi AP aprašu ir HUMRE MTI FsF atviros prieigos taisyklėmis.

IV. AP PASLAUGŲ SUTEIKIMO LAIKO PASISKIRSTYMAS TARP SKIRTINGŲ VARTOTOJŲ GRUPIŲ

- 4.1. Išorės vartotojams prireikus suteikiama ne mažiau kaip 30 procentų HUMRE MTI AP išteklių darbo laiko. Likęs AP išteklių darbo laikas skiriamas vidaus vartotojams.
- 4.2. Paklausai viršijus nustatytą išorės vartotojams skiriamų HUMRE MTI AP išteklių ir paslaugų kvotą, sudaroma paraiškų tenkinimo eilė, o kvotą viršijančių paslaugų teikimas perkeliamas į ateinančią kalendorinį mėnesį. AP administratoriai, atsižvelgdami į išorės vartotojo pateiktą informaciją dėl pageidaujamų tyrimų atlikimo terminų, gali priimti sprendimą konkrečiam išorės vartotojui paslaugą suteikti greičiau ir skirti jam vidaus vartotojams skirtą AP laiką, pritarus HUMRE MTI FsF vadovui. AP administratoriai, remdamiesi pasirašytais susitarimais su vidaus ir išorės vartotojais atlieka AP išteklių darbo laiko apskaitą bei vykdo AP apkrovimo laiko pasiskirstymo tarp skirtingų vartotojų grupių kontrolę.
- 4.3. Paskirstant HUMRE MTI AP išteklių darbo laiką tarp vidaus vartotojų pirmenybė teikiama FsF darbuotojams ir studentams.
- 4.4. GMF, kaip FsF partnerio HUMRE infrastruktūroje, darbuotojams ir studentams suteikiama pirmenybė kitų VU kamieninių padalinių atžvilgiu.
- 4.5. AP išteklių darbo laikas tarp FsF darbuotojų ir studentų paskirstomas atsižvelgiant į prašymo pateikimo laiką, patalpų ir įrangos užimtumą, mokslinę ir/ar edukacinę numatomo AP naudojimo vertę ir kitas aplinkybes, dėl kurių sprendžia AP administratoriai, pasitarę su AP valdymo grupe ir pritarus HUMRE MTI vadovui.

V. UŽ AP PASLAUGAS GAUTŲ LĖŠŲ KAUPIMO IR INVESTAVIMO PRINCIPAI

- 5.1. Už AP paslaugas gautos lėšos, atskaičius mokesčius, paskirstomos šiomis proporcijomis:
- 5.1.1. AP paslaugą teikiantys mokslo darbuotojai ir tyrimo asistentai/laborantai pagal AP paslaugos kalkuliacinėje kortelėje nustatytą darbo laiką gauna iki 75 proc. gautų lėšų.
  - 5.1.2. Ne mažiau kaip 25 proc. lėšų gautų už AP paslaugas investuojama į HUMRE MTI FsF infrastruktūros palaikymą ir atnaujinimą.

VI. GINČŲ NAGRINĖJIMAS

- 6.1.1. Kilus ginčui dėl AP išteklių naudojimo ar paslaugų teikimo, intelektinės nuosavybės apsaugos pažeidimų ar dėl kitokių pagrindų, tiesiogiai susijusių su AP, suinteresuoti asmenys per 14 kalendorinių dienų nuo pažeidimo paaiškėjimo dienos, gali pateikti raštišką pretenziją AP valdymo grupei.
- 6.1.2. AP valdymo grupė per 14 kalendorinių dienų nuo pretenzijos gavimo pateikia raštišką atsakymą.
- 6.1.3. Tuo atveju, jei AP valdymo grupė ginčo neišsprendžia arba su jos sprendimu nesutinkama, ginčas toliau sprendžiamas VU APC taisyklėse nustatyta tvarka.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 7.1. AP prieiga organizuojama ir administruojama remiantis HUMRE MTI FsF atviros prieigos taisyklėmis, kurios tvirtinamos VU FsF Dekano įsakymu.
- 7.2. AP aprašas įsigalioja jį patvirtinus VU FsF taryboje.

Patvirtinta 2016 m. rugsėjo 14 d. Vilniaus universiteto Filosofijos fakulteto tarybos posėdyje.